

เทศน์เช้า วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาออกไปแล้ว เวลาไปเห็นบารมีของครูบาอาจารย์ เห็นใหม่ เวลาพูดกันนี้ บารมีสร้างมาได้ขนาดนี้ คนๆ หนึ่งชีวิตหนึ่ง แล้วเราชีวิตหนึ่ง คุณสิ เราแสวงหาทรัพย์สมบัติกัน ทรัพย์สมบัติเอาไว้แล้วมันก็มีอย่างว่ามีมรดกตกทอดไป แต่กรรมเวรของใครของมันนะ กรรมเวรคือของบุคคล ของบุคคลนั้นเป็นของคนๆ นั้น

แต่ถ้าเรามีความเข้าใจผิด เราพยายามจะรับมรดก คุณธรรมของท่าน.. เป็นไปไม่ได้! คุณธรรมของใครเป็นคุณธรรมของคนนั้น ถ้าคุณธรรมของคนนั้น คนนั้นเขาต้องสร้างของคนนั้นขึ้นมาเอง ถ้าคนนั้นสร้างขึ้นมาเองนี่มันเป็นผลของคนนั้น ไม่มีทางหรอกที่ใครจะไปรับมรดกตกทอดคุณงามความดีของใคร..

อย่างเช่น เราเป็นพ่อแม่ลูกกัน นี่มันเป็นสายบุญสายกรรม.. ถ้าไม่มีสายบุญสายกรรมเราเกิดเป็นพ่อเป็นแม่เป็นลูกกันทำไม เราเกิดมานี้แล้วผลัดกันนะ พ่อแม่ลูกนี้ผลัดกันเป็นนะ ไอ้ลูกก็กลับมาเป็นพ่อแม่ ไม่พ่อแม่ก็กลับมาเป็นลูก มันจะหมุนไปอย่างนี้เพราะอะไร เพราะความผูกพันของมัน แต่พอมาเกิดแต่ละภพแต่ละชาติเราไม่เข้าใจว่าสิ่งนั้นมันมาจากไหน เพราะความผูกพันของใจ

ความผูกพันของใจนี้เรารักเราสงวนของเรา นี่ความผูกพันอันนี้มันจะหมุนของมันไป ถ้ามันหมุนของมันไปมันก็เป็นเวรเป็นกรรมไป แต่ขณะเป็นเวรเป็นกรรมนี่สิ่งที่ทำขึ้นมา เห็นใหม่ คุณสิ เราเลี้ยงดูพ่อแม่เรา เราดูแลพ่อแม่ของเราที่พระอรหันต์ของลูก มันมีบุญมีคุณไง เกิดมาชีวิตของเราเกิดมาจากไหน เกิดมาจากกรรม เกิดมาจากท้องพ่อท้องแม่

สมบัตินี้ คุณสิ สมบัติเราไปซื้อมาจากห้างต่างๆ นี่มันเป็นสมบัติของเราใหม่ เราซื้ออะไรมันก็เป็นของเราทั้งนั้นแหละ ลูกเราคลอดออกมานี่มันเป็นของเราใหม่ ลูกเราเราคลอดมันออกมาเอง มันเป็นเลือดเนื้อเชื้อไขของเรา มันเป็นของเราใหม่ ถ้าพูดถึงจดลิขิตชีวิตนี้ของเราทั้งนั้นแหละ นี่ของๆ เราทั้งนั้น ถ้าเป็นวัตถุนีของๆ เราเราจะทำอย่างไร

ก็ได้ แต่ลูกของเรามันมีชีวิต มันมีเวรมีกรรมของมัน มันจะเชื่อฟังเราไหมล่ะ มันจะทำตามเราไหม

นี่ไง นี่ผลของวิญญะ ! ถ้าเป็นวัตถุนะ วัตถุนี่มันเป็นของๆ เราโดยเฉพาะเลย นี่ถ้ามันเป็นวัตถุนะ คีเอ็นเอไปตรวจของพ่อแม่ทั้งนั้นแหละ แต่คุณงามความดีของลูก เห็นไหม นี่ลูกอภิชาติบุตร ลูกมันดีกว่าพ่อแม่ ทำดีกว่าพ่อแม่อีก แล้วอันนี้มันมาจากไหนล่ะ นี่ถ้าพูดถึงมันเป็นวิทยาศาสตร์ ถ้าเป็นกรรมมันตายตัวๆ นี่พ่อแม่ดีได้ขนาดนี้ ลูกมันก็ต้องได้ระดับเดียวกับพ่อแม่ มันไม่เลวกว่าหรือไม่ดีกว่า

ไอ้ของมันทั้งดีกว่าและเลวกว่า ถ้าดีกว่าและเลวกว่านี่มันเป็นของใคร ดีกว่าและเลวกว่านี่มันให้ผลกระทบของทั้ง ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งคือตัวของเขาเอง ส่วนหนึ่งของพ่อแม่ด้วย ถ้าลูกของเราทำให้เราเจ็บช้ำน้ำใจ พ่อแม่ทุกข์ใจไหม นี่มันเป็นเวรเป็นกรรม เห็นไหม นี่ถ้ามันเลวกว่าแล้วมันกระทบ ๒ ส่วน ทั้งตัวเขาด้วย ทั้งชาติตระกูลเราด้วย แล้วชาติตระกูลเราด้วย นี่มันเป็นเรื่องของเวรของกรรม

นี่เวรกรรมนี้มันแก้กันที่ไหน นี่มันเข้ามาแล้ว เข้ามาถึงธรรมะ.. ธรรมะนี่ คือ ! คือเป็นความปกติของใจ ความคิดนี้มันทะลุทะลวงไปได้ทั้งหมดแหละ ความคิดนี้มันจินตนาการทะลุทะลวงไปทุกๆ อย่างเลย แล้วจะเอาอะไรมาปกป้องมัน จะเอาอะไรมาดูแลมัน

นี่ใจคือใจ คือคือความปกติของใจ ! ใจมันเป็นปกติ คิดในสิ่งดีๆ คิดในสิ่งที่ดี เพราะความคิดนี้มันห้ามไม่ได้ ความคิดของคนห้ามไม่ได้หรอก สสารพลังงานธรรมชาติ ห้ามไม่ได้หรอก ฤดูกาลต่างๆ มันเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา วันคืนมันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ชีวิตก็เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา แล้วเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีหรือชั่วล่ะ.. ถ้าเปลี่ยนแปลงในทางที่ชั่ว เห็นไหม ชั่วเพราะกิเลสตัณหาความทะยานอยาก เพราะชั่วมันเป็นสิ่งที่ไม่ดีไม่มีใครต้องการ แต่กิเลสมันชอบนะ

แมลงวันชอบตอมของเหม็น แมลงผึ้งชอบตอมเกสรดอกไม้.. นี่ใจความดีของใจ ใจมันต้องการตอมอะไร ถ้าใจที่เป็นคุณงามความดีมันต้องฝัน เห็นไหม คุณดี น้ำใจจิตสนิทเอ็นดี สิ่งต่างๆ คุณธรรมนี้มันเป็นผลดีกับร่างกายทั้งนั้นแหละ แต่สิ่งที่มันเหม็นนี้

แมลงวันชอบตอมของเหม็น แล้วเหม็นมันชอบนะ เวลาเรามีอะไรเหม็นติดมานี่ดมแล้วดมอีกมันเหม็นนะ หอมนี่ดมทีเดียวลึกเลย ไอ้เหม็นนี่ดมแล้วดมอีก ดมแล้วดมอีก

ไอ้กิเลสมันคิดแล้วคิดอีก คิดแล้วคิดอีก ซ้ำแล้วซ้ำอีก ซ้ำซาก เห็นไหม นี่มันต้องมีศีลเข้ามา ความปกติของใจนี่เอามากงันมัน มีศีลธรรมเท่านั้นที่จะยับยั้งมันได้.. ถ้ายับยั้งสิ่งนี้ได้ นี่ศีลธรรมเราเกิดมาในพุทธศาสนา พุทธศาสนาสอนตรงนี้ ถ้าเราทำตรงนี้ขึ้นมาเนี่ยมันเป็นคุณธรรมของใคร

นี่ไม้มรดกตกทอด เห็นไหม นี่ข้อวัตรปฏิบัติ ครูบาอาจารย์เวลาท่านประพฤติปฏิบัติของท่านนี่ท่านทำอะไร.. นี่พูดถึงหลวงปู่ตื้อกันมาก บอกว่า “หลวงปู่ตื้อท่านทำอย่างนั้น หลวงปู่ตื้อทำอย่างนั้น”

แล้วหลวงปู่ตื้อนั่ง ๗ วัน ๗ คืน หลวงปู่ตื้อท่านเดินจงกรม นั่งสมาธิ ภาวนา ทำไมไม่คิดละ เวลาเราคิดถึงครูบาอาจารย์เราไม่คิดถึงการกระทำ ไม่คิดถึงวิธีการที่ทำคุณงามความดีมาเลย เราคิดแต่ว่าครูบาอาจารย์ทำได้ ครูบาอาจารย์ทำได้.. ครูบาอาจารย์ทำได้นี้ ท่านพ้นไปแล้วท่านก็ทำได้

อย่างพ่อแม่เนี่ย เห็นไหม พ่อแม่นั่งตามสบาย.. ลูกไม่ได้นะ เสียมารยาท พ่อแม่บังคับนำคุณเลย ลูกต้องทำดีหมดเลย ไอ้พ่อแม่ทำอะไรก็ได้ จะนอนตีแปดก็ได้ ตีแปดเพราะอะไร เพราะเราหาของเรามา เราทำของเราได้ แต่ลูกของเรายังเลี้ยงตัวเองไม่ได้ ลูกของเรายังไม่มีคุณสมบัติที่มันจะยืนในสังคมได้ เราก็ต้องฝึกฝนมันซะใหม่

แต่พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ของเรานี้ช่วงวัยชราของท่านแล้ว ท่านได้สร้างสม ท่านได้สมบุญสมบั้นมา ท่านได้แสวงหาма ท่านได้สร้างคุณงามความดีมาถึงที่สุดแล้ว ท่านควรจะอยู่สุขสบายของท่านบ้าง

นี่พ่อสุขสบายของท่านบ้างก็ว่า “ทำไมทำไม่ได้ ทำไมทำไม่ได้.. ทำไมครูบาอาจารย์ทำได้ ทำไมเราทำไม่ได้”

แล้วเวลาครูบาอาจารย์ท่านภาวนามิ่งไม่คูบ้างละ..

เวลาครูบาอาจารย์ท่านทำคุณงามความดีทำไมมิ่งไม่คูบ้าง..

เวลาทำคุณงามความดีสิ่งใดนี้กิเลสมันไม่ชอบเลย กิเลสมันไม่เอาเลยนะ สิ่งใด
ที่มาตัดแปลงมัน.. การต่อสู้กับเรา การมีสติปัญญานี้มันต่อสู้กับกิเลสนะ การฝืน
ความรู้สึก การฝืนความคิด เห็นใหม่ ฝืนมัน ! ต้องฝืนมัน..

เขาบอก “ฝืนไม่ได้ ฝืนไม่ได้มันเป็นอัตตกิลมถานุโยค”

อ้าว.. แล้วเวลามึงเจ็บไข้ได้ป่วยไปหาหมอทำไม ทำไมไม่ปล่อยให้ตายไปล่ะ อ้าว
.. มึงไปฝืนมันทำไม เจ็บไข้ได้ป่วยหาหมอนะ แหม.. ผ่าตัดคนะ มึงฝืนหรือเปล่านั้นนะ
อ้าว.. ฝืนธรรมชาติ ฝืนความเป็นไปของธรรมชาติมันเจ็บไข้ได้ป่วย.. ฝืนนะรักษา เวลา
กิเลสมันเกิดขึ้นมา เวลามันต้องการนี้ฝืนไม่ได้ อัตตกิลมถานุโยค โอ้อโฮ.. ต้องปล่อยให้
ตามมันสบายๆ

แล้วเวลาเจ็บไข้ได้ป่วยนี้ไม่ยอมนะ เจ็บไข้ได้ป่วยนี้เข้าโรงพยาบาล.. เจ็บไข้ได้
ป่วยก็นอนอยู่บ้านสิ มันธรรมชาติตายไปเลย จบ.. มันไม่ยอมตาย

นี่ก็เหมือนกัน เวลาจะทำขึ้นมามันต้องฝืน ! นี่เจ็บไข้ได้ป่วยก็ต้องดูแลรักษา ดูแล
รักษาขึ้นไป เห็นใหม่ เราเสียทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ เราเสียอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต เรา
เสียสละชีวิตเพื่อรักษาธรรม ทำไมเขาทำกันขนาดนั้น..

นี่แล้วเวลาเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา อู้ฮู.. เวลาไปหาหมอ เวลามันคิดชั่วขึ้นมาทำไมไม่
หาธรรมะแก้ ทำไมไม่เอาแก้มัน ศีลธรรม จริยธรรมทำไมไม่เอามาดูแลมัน

ถ้าคุณแลมัน เห็นใหม่ เราจะบอกว่า “กลิ่นของศีลนั้นหอมทวนลม” คุณงามความดี
ของใครก็เป็นคุณงามความดีของคนนั้น เรามีพ่อแม่มีครูบาอาจารย์เราก็ดูแลท่าน เราก็ดู
อาศัยบารมีนะ อาศัยบารมีความร่วมมือกันของท่าน.. อาศัยความร่วมมือกันนะ

ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์นะพวกเรามาบังคับไม่ได้หรอก ที่เรามาอยู่กันได้อย่างนี้
เพราะถ้าไม่มีบารมีครูบาอาจารย์ปกป้องเราจะโตขึ้นมาได้อย่างไร นี่เด็กอ่อนเด็กไม่มี
กำลังจะทำอะไรได้ ถ้าเด็กมันไม่มีกำลัง พ่อแม่ก็ดูแลรักษามัน เวลามันโตขึ้นมาจะมันก็
เป็นที่อาศัยของคนอื่นได้ เป็นที่อาศัยของตัวเองด้วย เป็นที่อาศัยของคนอื่นด้วย

นี่เวลาไปดูบารมีของครูบาอาจารย์ ไปดูการกระทำ มันคิดนะ มันคิดแล้วมันยิ่งคิดเรายิ่งต้องรักษาตัวเรา.. อตุตา หิ อตุตโน นาโถ คนเป็นที่พึ่งแห่งตน แต่ความกว่าจะตนเป็นที่พึ่งแห่งตนได้ตนต้องอาศัยสังคมา คนเราอยู่คนเดียวได้ไหม คนเราต้องอาศัยพ่อแม่มา อาศัยหมู่คณะ อาศัยเพื่อนฝูงมา แต่อาศัยจนตายได้ไหม

ถ้ามันไม่ยื่นขึ้นมา มันไม่เป็นหลักขึ้นมาแล้วสังคมาจะอยู่กันอย่างไร ศาสนาอ่อนแอได้ขนาดไหน ศาสนามันจะเข้มแข็งขึ้นมาเราต้องเข้มแข็งขึ้นมา เราต้องมีจุดยืนของเราขึ้นมา

คุณหิ้งคุณละครแล้วยื่นคูตัว คุณความเป็นไปของท่าน ทำไมท่านทำของท่านแล้วทำไมมีคนนับหน้าถือตาได้ขนาดนี้ ทำไมมีคนมาช่วยเหลือกิจการได้ขนาดนี้ นี่อำนาจวาสนาของท่าน อำนาจวาสนาของท่าน คุณสิ ท่านเอามาจากไหนล่ะ บารมีเอามาจากไหน !

คุณสิ คนไม่มีบารมี เห็นไหม ทรัพย์สมบัติมหาศาลไม่มีใครเหลียวไปมองเลย คนมีบารมีขนาดไหนไม่มีทรัพย์สมบัติขนาดไหนเลย เขามีคนกิจการ เขามีคนดูแลรักษาของเขา เขาสามารถสร้างคุณประโยชน์ได้มหาศาลเลย

นี่ไง มันเป็นนามธรรมนะ วัตถุเป็นวัตถุ ข้าวของเงินทองเป็นข้าวของเงินทอง จำเป็นต้องอาศัยไหม.. จำเป็น ! มันจำเป็นต้องใช้ต้องอาศัย มันเป็นปัจจัยเครื่องอาศัย.. เป็นปัจจัยเครื่องอาศัย !

แต่สิ่งที่มีคุณค่ามากกว่าทุกๆ อย่างเลยคือความรู้สึกคือหัวใจนั่น ถ้าหัวใจนั่นมีคุณค่าขึ้นมา คุณสิ เรามีเงินมหาศาลเลย พรุ่งนี้ต้องตาย เงินไม่มีค่าอะไรเลยนะ โอ้อโฮ.. มันคอดกเลยนะ

แต่ถ้ามันมีคุณธรรมในหัวใจของมัน มันมีทรัพย์สมบัติ มีคุณธรรมในหัวใจ มีศีลธรรมในหัวใจมหาศาลเลย พรุ่งนี้ต้องตาย อ้าว.. ตายก็ตาย อ้าว.. ตายก็ตายมันเป็นธรรมดาอ้าว.. ถึงเวลาตายก็ตาย ก็ใครจะฝืนมันได้ล่ะ

นี่ถ้ามีคุณธรรมในหัวใจ เห็นไหม หัวใจมันจะไม่หวั่นไหวเลย มันจะมีคุณประโยชน์ของมันมากเลย แล้วจะไปไหนก็ได้ ลุยไฟก็ได้ ลุยไหนก็ได้ เพราะอะไร เพราะว่าหัวใจมันอึดเต็มของมัน ใสนี่เงินทองมหาศาลเลย เวลาจะตายขึ้นมาก็คอดก เอา

เงินมาลูกลี เอาเงินมาทำให้ไฟมันดับก่อนแล้วค่อยลูยมันไป แต่ถ้ามันมีคุณธรรมของมัน ลูยขนาดไหนก็ได้ เพราะอะไร..

คุณธรรมนะ สิ่งใดๆ มันก็สู้สิ่งนี้ไม่ได้.. นี่ศีลธรรม จริยธรรมมันเป็นเรื่องของมัน ไป ไปดูอำนาจวาสนาบารมีของครูบาอาจารย์ ดูเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในวันตักบาตรเทโว ลงมาจากดาวดึงส์ นี่คนเห็นอย่างนั้นอธิษฐานเป็นพระโพธิสัตว์หมดเลย อธิษฐานเป็นพระโพธิสัตว์ทั้งนั้นเลย แล้วเวลาไปนี่ทนความพิศุจน์ได้ใหม่ที่เราเกิดตายๆ นี่สร้างสมบารมีมาเป็นพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์ เห็นไหม เป็นหัวหน้าคนนี้บารมีเกิดตรงนี้ไง

บารมีนี่พันธุกรรมทางจิต ถ้าจิตมันมีพันธุกรรมของมัน มันได้รับการตัดแต่งของมัน ได้รับการดูแลรักษาของมัน แล้วพันธุกรรมมันเกิดได้อย่างไรละ.. นี่โยมมาเสียสละนี้พันธุกรรมของจิต เพราะมันยอมเสียสละใหม่ ถ้าเวลาทำบุญตักบาตรใหม่ๆ เห็นไหม มันก็ทำบุญตักบาตรไปสักแต่ว่า

แต่ถ้าหัวใจมันอยู่โดยการกระทำนะ คุณิ บางคนนะ โอ้โฮ.. ยกขึ้นหัวแล้ว เทิดทูนแล้ว อธิษฐานแล้วอธิษฐานอีก มันมาจากไหนละ ! มันมาจากไหน มันมาจากความรู้สึกในหัวใจ ถ้าหัวใจมันมีความรู้สึกของมันขึ้นมา มันเชิดชู มันเทิดทูน นี่ใจมันยังเปิดกว้าง

เวลาทำบุญมีเจตนาๆ ที่เปิดดีขึ้นมาบุญกุศลมันจะเข้ามหาศาลเลย แต่ถ้าทำสักแต่ว่าๆ นะ สักแต่ว่า ! สักแต่ว่าทำ ถ้าสักแต่ว่าทำนี่ได้บุญใหม่ ได้บุญทั้งนั้นแหละ แต่บุญกุศลนี้ระดับของมันแตกต่างกัน ลึกซึ่งแตกต่างกันไป เพราะอะไร เพราะหัวใจมันได้พัฒนาของมัน เห็นไหม นี่พันธุกรรมของมันได้ตัดแต่งของมัน.. พอตัดแต่งของมันนี้ มุมมองที่ดี พอมันตัดแต่งเข้าไป มันได้แก้ไขของมัน มันเสียสละของมัน

น้ำเสียหรือสิ่งอัถอื่นในหัวใจมันเปิดออก มันโล่งมันโถง เวลานั่งภาวนา นั่งสมาธิ นะ วันไหนถ้าจิตใจสบายนั่งสมาธิก็ง่าย วันไหนจิตใจถ้ามันดี เดีใจงกรรมก็ง่าย วันไหนมีลมกระทบรุนแรงมากเลย เดีใจงกรรมนะเอาหัวที่มดินเลยละ เดินเข้าไปหัวชี้ฟ้าขึ้นนะ มันเอาไม่ลง เห็นไหม นี่พันธุกรรมมันมาจากไหน การกระทำมันมาจากไหน มันต้องมีพันธุกรรมของมันมา มันมีการกระทำของมันมา จิตมันมีการกระทำของมันมา

วุฒิภาวะ นี่วุฒิภาวะมันถึงเกิดขึ้นมา เห็นไหม คุณปฏิภาณไหวพริบ นี่ไงปัญญาๆ ที่ว่าปัญญาๆ คนสร้างปัญญา.. นี่ทาน เวลาทำทานขึ้นมามันก็มีวัตถุประสงค์มีปัจจัยเครื่องอาศัย รักษาศีลคือความปกติของใจ มีสมาธิขึ้นมาก็มีหลักมีใจของมัน

เวลามีปัญญา นี่ปัญญาเกิดจากการภาวนา ปัญญาเกิดจากการค้นคว้าของใจ ใจมันฝึกฝนของมันขึ้นมา เห็นไหม นี่พันธุกรรมของมันขึ้นมา แล้วเวลาปฏิบัติขึ้นไปมันจะย้อนกลับเข้ามานะ มันเห็นหมดแหละ มันเข้าใจได้ พอมันเข้าใจได้นะ เข้าใจได้ถึงที่สุด มันก็เข้าไปชำระมัน ทำลายมัน ! ทำลายมัน

ทำลายถึงที่สุด เห็นไหม “กลิ่นของศีลหอมทวนลม” คุณงามความดีมันหอมทวนลม เรานี้เป็นคนดี ทำความดีมหาศาล ทุกคนบอก “ทำความดีมหาศาลเลยทำไมไม่ได้ดีซักทีเลย มีแต่คนติฉินนินทา” ไอ้ปากของคนมันติฉินนินทาทั้งนั้นแหละ..

แต่คุณงามความดี เห็นไหม สัจจะความจริง ! ความจริงคือความจริง ความไม่จริงคือความไม่จริง ถ้าความจริงของเราจะ เทวดา อินทร์ พรหมรู้นะ คุณดี อากาศร้อนอากาศเย็นนี้ทุกคนรู้หมดแหละ คุณงามความดีทุกคนรู้หมด

“กลิ่นของศีลหอมทวนลม”

ความรู้สึก เห็นไหม คุณมันสบายขึ้นมาแล้วมันไว้วางใจได้ คนที่ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมในหัวใจเลย อยู่ที่ไหนเราก็มีความสบายใจ คนที่มีเล่ห์เหลี่ยมในหัวใจทั้งหมดเลย ไอ้โฮ.. อยู่ด้วยกันก็ระแวงตลอดเวลา มันอยู่กันไม่ไหว

นี่ถ้าจิตใจมันเป็นความปกติของมัน เห็นไหม มันไม่มีเล่ห์เหลี่ยมของมัน มันมีความใสสะอาดของมัน ทุกข์ก็ทุกข์ด้วยกัน คนเรานี้มันทุกข์ๆ ยากๆ นะ ขับรถมา เห็นไหม คุณดี ลงที่ต่ำขึ้นที่สูงนี้ธรรมชาติของมัน การเกิดของชีวิต ชีวิตมันก็มีขึ้นๆ ลงๆ เหมือนกัน ไม่มีใครเสมอตลอดไปหรอก

นี่ความมั่นคงของชีวิตใช่ไหม พยายามสะสมขึ้นมาใช่ไหม ให้ชีวิตมั่นคงใช่ไหม แล้ววัตถุประสงค์มันมั่นคง แล้วหัวใจเรามั่นคงไหม ขึ้นๆ ลงๆ นี่ เดี่ยวทุกข์เดียวสุข เดี่ยวพอใจเดียวไม่พอใจ เงินมีแค่นี้พอใจแล้ว ประเดี๋ยวไม่พอใจ เงินแค่นี้ไม่พอใจอีกแล้ว ไอ้เงิน

กองแก่นั่นแหละ ให้อั้วใจเดี่ยวพอใจเดี่ยวไม่พอใจ จะเอามากจะเอาน้อย นี่มันก็ขึ้นๆ ลงๆ เห็นไหม รักษาชีวิตของเรา นี้คุณธรรมของเราเพื่อประโยชน์อันนี้ !

ไปเห็นหลายๆ อย่าง ออกไปข้างนอกทีหนึ่ง มันก็ไปฟังเทศน์กัณฑ์ใหญ่ๆ มา กัณฑ์หนึ่งมันสะเทือนใจ แล้วใจมันจะ อ้ออ้อ.. เห็นนะ ไปดูแล้วเห็นแล้วมัน..

เทศน์นี้ เห็นไหม บอกว่า “ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติ..”

ถ้าใจเป็นธรรมไปมองสิ่งใดนะมันสะเทือน พอมันสะเทือนขึ้นมาแล้วมันก็ปลุกเร้า ปลุกเร้าจิตใจให้มันตื่นตัว ปลุกเร้า ! ปลุกเร้าเร้าขึ้นมา แล้วปลุกเร้าขึ้นมา เรามีหลักมีเกณฑ์ของเราขึ้นมา เอาตัวเราให้ได้เพื่อประโยชน์ของเรา

แล้วรู้เหมือนกัน สัจธรรมมีอันเดียว สุขก็สุขเหมือนกัน ทุกข์ก็ทุกข์เหมือนกัน แต่ว่าเวลาจิตใจมันทุกข์ อมทุกข์นี่นะแต่ป็นหน้า โอ้อโฮ.. สุขหนอ ! สุขหนอ ! ให้อั้วใจมันจะระเบิดอยู่นั่นไง แต่ถ้ามันสุขมาจากข้างใน มันเป็นความจริงจากภายในนะ ภายในคือภายใน ของจริงคือของจริง มันเป็นความซื่อตรง ! ซื่อตรง ! ทำดีกับเรา เพื่อประโยชน์กับเรา

เรามาทำบุญกุศลกันก็เพื่อหัวใจเรานี้ให้เปิดกว้างขึ้นมา เพื่อประโยชน์กับเรา ! เพื่อประโยชน์กับเรา ! ประโยชน์กับเราจริงๆ นะ สิ่งที่มีคุณค่า ข้าวของเงินทองมันไม่มีชีวิต มันรับรู้อะไรไม่ได้หรอก แต่หัวใจเรานั้นมีชีวิต แล้วมันแก้ไขของมัน..

แล้วนี่ไงความสุขอันนี้มันเป็นสุขที่สุด แล้วมันอยู่ที่ไหนล่ะ มันอยู่ที่หัวใจเรา เห็นไหม นี่หลวงตาถึงบอกว่า ไปไหน... ไปเอาใจคน ใจคนสำคัญที่สุดเลย สุขทุกข์มันอยู่ที่ใจ ความรู้สึกมันอยู่ที่ใจ.. ถ้าอยู่ที่ใจ แก้ไขที่นี่ได้ แล้วจะเป็นประโยชน์กับเรา เอวัง